

PG
3932
P78
1907
cop.2

From the Collection
of the late

JOHN LUCZKIW

Привезено

ПРИВЕЗЕНО ЗІЛЛЯ
З ТРОХ ПІР НА ВЕСІЛЛЯ...

„МОЛОДА МУЗА“ - - 5

На день 30 липня 1907

Володимирови і Марійці Бирчакам

„МОЛОДА МУЗА“

PG
3932
P78
1907
cop. 2

Р. 3
X. 2
1907

Привезено зілля
з трох гір на весілля...

МОЛОДА
МУЗА - 5

Б

Л 2811

ІВАНД
ЛУЧКОВА

Незнаний автор.

Людова пісня.

Брови чорні, очи чорні
Любо подивить ся!
Личко твоє, мов калина,
Чом же не влюбить ся?
Ручки білі, стан тоненький,
Голос соловиний,
Чом такої не любити —
Боже мій єдиний!
Як погляне, засьмієть ся, —
Душа замірає.
Правду сказати, і в столиці
Кращої не має.
Брови чорні, очи карі,
Личко — як калина —
Та не знаю, чия буде,
То лиха година!
Як би Бог дав, щоб я з нею
Шлюбом обручив ся,
Під скло в рамки-б її вправив,
Сів би тай дивив ся.

О. Олесь.

Хай щебечуть поцілунки.

Хай щебечуть поцілунки,
Як пташки в весняний час...
Не лякайся, моя кохана, —
Не почують нас.

Не дізнатись їм ніколи,
Чом зимою пишно так
Розцвітає мак рожевий
В тебе на щоках.

Хай дивують ся і кажуть:
„Мов... дзвінки гудуть в степах...
Змабуть хтось з дороги збив ся
І блука в снігах“.

Петро Карманський.

Над морем.

Мій Вимріяній посвячую.

I.

Злягла на мене самота і туга
Як безконечна, чорна темінь ночі.
Хотілоб ся спочить на груди друга
І затулити вимучені очі
Та сповідати всі бездонні жалі.

В душі так пусто! молодечі мрії
Пішли від мене, як невдячні діти,
А разом з ними всі давні надії
Поблекли, зблідли, як осінні квіти —
І серце вкрилось сумерком печалі.

Стою як човен на отвертім морі,
Коли здалека надтягає туча
І в чорних хмарах позгасають зорі.
Кругом пустеля й самота гнітуча,
А в серці смуток і німа тривога.

Й нема до кого прихилить ся дружно
І поділить ся скорбними думками.
В душі так чорно, так незмірно тужно!
І очі шлють ся темними шляхами —
Нема нікого, крім мене та Бога.

II.

Запало сонце. Гора Maggiore
Дрімає в сонній, глухій пустелі;
Як саркофаги сіріють скелі
І заглядають в дрімуче море.

В садах чорніють, мов древні урни,
Сповиті млою, мовчазні туї;
А в морі плещуть невтомні струї
І вигравають сумні ноктурни.

По філях ходять блідаві мари,
Сповиті в сірі складки кирез,
А понад беріг пустують феї
І шепчуть тихі закляття й чари.

По яснім небі, як срібні смуги,
Котять ся зорі і кануть в море.
Кругом спокійно: заснуло горе —
Ходіть до мене, кохані други!

III.

Піду з тобою над ревуче море,
На дикі скелі, де ночують бурі;
Втоплю задуму в морському лазурі,
Заглушу в шумі безпросвітне горе.

Вдивлю ся в тебе і унось красою
Як ясным видом райського видіння
І так забуду всі марні терпіня
Та буду жити, тужити з тобою.

Над нами сонце стане в повній славі,
Під нами будуть скаженіти філі,
А ми у нашій божественній силі
Царити мемо у млі золотавій.

Ніяка зависть, ані злоба сьвіта
Не добере ся в наш терем спокою.
Упоїмо ся мріями й любовою
І будем жить, як два альпейських цвіта.

У заливі Кварнеро, в маю 1907.

Остап Луцький.

Коли сонце сьвітить...

I.

Ой не питай мене, дівчино, — не питай, —
даремно серця мого не вражай!

Моя душа барвінком розстелилась,
вишневим цвітом рясно-густо вкрилась...

Моя душа, немов цвітучий сад
закутаний ароматами принад...

Я з вірою і щирістю й любовою
обняв би нині сьвіт весь добротою:

Сади, поля, луги — і все — —
А ти питаєш, чи люблю Тебе...

II.

Не гнівай ся!.. Се правда, — я не знаю
і я на те цілком вже не цікавий,
чи волос в тебе темний, моя люба,
— чи темнавий?...

Не гнівай ся!.. Бігме, — бо навіть сего
не міг би я сказати,
чи в тебе зелень на очах, кохана, —
— чи блавати?..

І ввік не знати му, чи ти в неділю
на капелюсі мала цвіт, чи перце...
Та знаю я: сьвята душа у тебе —
— і дуже добре серце!

III.

Вже зацвили маки в ярім житі
і всьміхаєсь сонце на блакиті...

Перед нами море золотисте,
а над нами небо ясне, чисте.

Колоски здоймають ся до неба
і говорять: так вам жити треба!

1907.

Михайло Яцків.

За горою.

З поза хмари одна зірка виглядала. Вітер сунув по смерекових берегах, сьвіт був темний та дикий. Стежною йшло двоє людей і ялівка.

От, я вже, рахувати, газда. Буяв, вичиняв ся, а тепер прийшла черга на статок...

Гий, мав я гадку на инше, та не вдало ся...

Молода жінка думала по свому.

Не погуляла, сих Великодних сьвят навіть на жук не ходила, а тут вже й жінкою стала. Пропало дївованє, за Василя і не згадуй, — бодай не приснив ся ніколи... Засукай рукави, бо мати не стане за тебе до роботи і не скаже: Гуляй, доню, не бороню.

Молодій жінці колотить ся в голові весїле.

Стукнули ангели в небі,
збудили батенька в гробі;
вставай батеньку до суду,
їде твое дитятко до слюбу...

Безвухий додає жалю на скрипці. Скривив злодюга губу, торкає цимбалїстого й оба бутяць та удають, як жінки заводять.

Коло мисника покритка Кривенька збирає слози в червону хустину, а Фрей Хабаз зачмеричив голову, задер чоло і крутить ся зі свахою як жовнїр з гвером. Тримає руки на її плечах, а вона груба і куца тримає ся його в поясі. На чотирох кутах хати відкидає він в бік головою остро як рекрут перед старшим, аж патли відлітають, наступає на праву ногу дубаючи і валить в грагар долонею як пранником. Хата здригає, він присїдає, а сваха за ним потрясає грубим задом.

Жінка сїпнула його за рукав.

— Йой, публіко мерзенна, публіко-о-о! Йой, гріхи неспасенні, гріхи-и-и!

Він пустив сваху і присїк ся до жінки.

— Цитро, а ти че-є? То як Кривенька нагадала собі першого небіщика і пускає сомпіле, то-й я маю робити з весїля похорон та заводити з усіми бабами!? Тихо мо-о-о, бо як замашу, то лиш дух вискочить як птах з клітки! Анї крікнеш...

Тета навчає молоду, на вухо.

— Уважай, аби хто косічки не стягнув, бо за нею й твоя доля як чічка на бистрій воді.

Молода жінка посмотріла за пазуху.

— Косичка є. Я тяміла. Скоро лиш ізза стола, а я її з голови та в пазуху. Не бійте ся.. Гооо, вороги тяженькі, не боять ся гріха.

Бобкші йде спокійно як би до своєї стайні. Все така буйна, а нині як дитина. Мама дали із широї руки. Вивели зі стайні тай бастрінок через полу подали. „На, донько, не жалую тобі. Дві вас було, а тепер мої очі будуть самі, бо ви в інший світ, а я в інший. Нині розходимо ся так, а колись гірше, — ну, Боже вас благослови...

— Мамо, мамо, який він буде?

— Га, дитинко, і сей може увійде. Будь шира та послушна, то-й він тебе пошанує.

— Адіть, і бастринка не треба; йде за нами як би знала дорогу.

— Ти мені не вікай, бо ти моя жінка, а я, рахувати, твій чоловік.

Зійшли з гори і станули перед хатою. Хата рублена в вугли, за нею корчі, а далі, берегом чорніє ся ліс. Молодий чоловік показав рукою на хату, потому обіймив жінку і притис її голову до груди. Піддавала ся. Пригорнув за шию, до него висунули ся горячі уста. Весняний вечір наводить нераз отак соловку обмороку, аж земля важить ся під ногами...

Перед порогом жінка затремтіла й станула. Повидів се чоловік взяв її за руку і промовив:

— Як встанеш, ясне сонінько, то привитай отсю молоду газдиню в моїх порогах щастем, здоровлем доброю долею і мене при ній і всіх добрих людий на світі, на славу і радість усеї Руси-України!

Припняли корову в сїнях, дали свіжого сїна й пішли в хату. Засьвітили, він сїв на лаву, жінка хотіла прятати дещо, та він не дав. Пригнув її до себе як берізку, вона не боронила ся. Тулив її головку в долонях, пригорнув до груди, потім відхилив і одно другому вдивляло ся в очі. Де вони зросли і як тут зійшли ся? Увесь світ спить тепер, а вони самі... Дивне диво: вони тут обоє разом самі, а весь світ спить тепер... Страх переплітав ся з дивом, перелітав крізь очі одної душі в другу. Хто кому буде приятелем, а хто ворогом? Чи радість, чи смуток зза Дунаю прийде до них в гості? Хто тут перший умре, хто кого поховає? Хто відгадає?..

Дві душі пересували ся з одного ока в друге як промінь сонця в глибокі плеса й відчитували свій талан.

Вона сплакнула й пригорнула ся до його серця, як би просила, аби не бив її.

— Гий, хата нова тай сволок здоровий — чим тут нині журити ся! Гасім, жінко, та йдім спати...

Стефан Чарнецький.

I.

Мов нині бачу всьо. На салі балевій
Веселий гамір слів за шумом шовку веть ся,
І мерехтить кругом сьвітил дріжучих рій
І гомін музики мелянхолійно леть ся.

У вирі ми пливем! Я подих чую твій
І голос твій дзвінкий і дрож руки твоєї,
Мені в очах погас сьвітил тремтючих рій
Я тихо прошептав: О будь, ах будь моєю!

II.

Прийди сповита в чар гаснучих рут,
Як день конати буде;
Прийди з устами наче маків жмут,
Відслони білі груди...
Вколиши душу звуком срібних струн,
В вечірний чар привдїй ся,
Розжари грудь кровавим блиском лун
Тай... з мрією розвій ся!

III.

Eh, vive la vie! Нехай заграє сьміх,
В огню керви жите нехай порине,
Проч сум з чола! Туди, де море втіх,
Де забуде... В одній шумній годині
Переживем терпіня днів усіх —
Нехай заграє сьміх!
Eh, vive la vie! Най пісня рвесь пуста!
І струями най шумно ллють ся вина;
Ти нахили вишневі уста,
Ах ти у пристрастні обійми йди, дівчино,
Най злучить нас на хвилю гра пуста,
Гей нахили уста!

Василь Пачовський.

I.

Люба, зорі з нас сьміють ся,
Що по ночах не спимо,
Серця рвуть ся, сльози ллють ся,
Та про се ми — мовчимо!

Мовчимо се, що думаєм,
Та не знаєм, як сказати —
Щоб дізнатись, — зір питаєм,
Вічні зорі мерехтять:

А то дурні! зі собою
То балакають про нас —
Але з нами самотою
Про кохання раз у раз!

II.

Щебеч мені пташко, кажи що про себе,
Щонебудь говориш, всьо любе мені —
Пливуть мені сльози на грудях у тебе,
Ті сльози, то срібло роси в буряні!

Щебеч як найбільше, твоя люба мова
Бурян обсипає цвітками з вишень —
Така мьелодийна, як пісня людова,
Як пісня ангелів, як пісня пісень!

III.

Як я навернув ся до тебе,
Став чистий, як сльози твої —
І можу сказати про себе,
Що кращі всі діла мої!

Душа моя краща із хвилі,
Коли мене дух твій натхнув —
Іду як той ангел по филі
І гріх мене в низ не стягнув.

Не збив мене порив нещасний
Ні разу з дороги в засьвіт —
Йду тихий, задуманий, ясний,
А серцем люблю цілий сьвіт!

Сидір Твердохліб.

* * *

Синє небо — аж цвите наді мною!...
Цар весни счарував небозвід:
Дихнув — хмарку замінив у левкою,
Ясне сонце у пуплях-злотоцьвіт!
Перейшов по леваді — троянда
Великанська розкотила листки...
Царю! сьвіт твій — пречудова гірлянда,
Сама зелень, самі ярі квітки!

В твоєму царстві на зеленій поляні
Павутини сребристі мигтять —
Як сплетуться вони в сніжноткані,
На край сьвіта, до царівни злетять!...
Здогоняти-ме їх під блакітом
Пташка, легіт, перлоцьвітний жасмін —
Тільки я за бабусиним літом,
Я за цьвітом не летів на здогін!...

Діссонанс.

До захід сонця гнесь кедрина,
Шумить зі скель в вечірню даль,
На беріг моря хуртовина
Викочує кораль...

І чують кедри — буртить море,
Коралі вітер в даль поніс,
Розвіяв в поли, ляг на гори
Дощем кровавих сліз.

І бачуть, як опали филі,
Затих їх плач, сконав їх шум —
Розсіяв захід на три милі
Сійбу кровавих дум...

Ах! найщасливіші про се не відають,
Де на рамена кладуть духи крила,
Де як лебеді в задумі сідають?
Найцікавішим збагнути не сила,
В якій хатині з коханою жилось;
І кілька рож нам у вікнах розцвилось,
Кілько вишень у садочку леліло,
І кілька дроздів на вишнях дзвеніло;
І соловіїв у нічку в розмаю
Сила ридало з плачем водограю;
Сила маржини йшло на луг дзвонити...
Ах! навіть сонним те не відслонити,
Ані збагнути, ні словом сказати...
Луг і вишевий садок коло хати
В таким провалі, що скелю до скелі
Білими крильми вкрив Ангел пустелі
І так стеріг нас ангел божий,
Нас, соловіїв, хатину і рожі.

* * *

Хмарний й тремтючий ішов я на гори...
Озера, хмари, сніг, буртові нори,
Кружала з вірлів на ледах синявих,
Сонце, що гасло у лунах кровавих,
Анахорета маленька оселя,
Сторожа двох рябих велитів, кел'я,
Хрест, де злітали снігурики з криги,
Сивий пустинник, спорошені книги —
Усе те нині рівнаєть ся снови...

І тямлю тільки заграву огненну:
Захід кидав ся в обличчя Христови,
Коли я клав їй на ручку студену
Шлюбну обручку.

.
.

А... тієї ж Ти...

Олекса К—ич.

Пропала в сні.

І чом ти сниш ся все мені?

Мов нескінчений твір штуки, що і в сні томить різьбаря — так і ти мучиш мою душу. Прийдеш і станеш наді мною і своїми голубими очима глядиш — палиш моє серце.

Аж стогну і буджу ся умучений, мов би ішов в спецї сонця несучи каміне.

І чом ти сниш ся все мені, колись кохана — Марійко моя?!

Немов ростина, що хилить свої віти від дощу до долу, а засьвітить сонце і вона підносить їх і своїм личком дивить ся на него, так і моя душа палала коханням до тебе.

Мов птиці у вирій, мої думки летіли до тебе — гарні, срібнопері, а від тебе слали ся ластівки мені у привіт!

Ще десь нині, як виджу, мати пригортає свою дитину і пестить і гладить і жартує з нею — ще десь нині заслонюю очи — бо видить ся мені, се ти прийшла, тому рік, до мене тай ведеш зі мною розмову.

Ще десь нині, як бачу, уступає темрява, а сонце сходить і все золотить, ще десь нині видаєть ся мені, що се ти приходиш і руку свою на рамя мені кладеш. Ти сьвята, невинна і чиста — колись моя!

* * *

Гай, гай! Минув ся рік! А зі ширих твоїх слів еше ширійша зродила ся зрада, із ясних мрій еше яснійші болі у мойому серці, із твоїх червоних уст десь кровю облилось моє серце! Бо й купала ти мене у мріях — в жалях утопила!

І виджу десь нині — виджу — не вірю — а бачу десь нині: як колись я лиш руку простягнув, а ти вже й була; — так нині і кличу і руку, дві, простягаю і підходжу і знов простягаю і кличу — кличу — а тебе як немає, — так немає, — нема! І десь летять думки мої — мов пташки — за тобою в погоню — і немає, немає тебе!

І тулю лице своє засмучене в долонї і виджу:
тут стояли ми вчора разом — а тут нинї між нами пе-
проходима безодня, яку викопали слова твої щирі —
щиренькі. І щоб ми на сім літ вибрались в дорогу,
вже ніколи не зійдемося разом.

А нинї ти сниш ся менї: щира, невинна, колись
моя. І десь у сні підходиш до мене і сьвітять твої
очи і складають ся уста, — як ген-ген, ген єще ко-
лись! Обіцюєш кохання і ласку і вірність — до скону.

Моя любя Марієчко, — а чомуж тебе тамтой
не хотїв?

Менї сьвітять уже інші зорі, мої очи летять
у інші вирєї, а мої думи пасуть ся вже на інших за-
маєних лугах!

І чогож ти любя ще сниш ся менї! І чого мою
душу ще дусиш глибоким докором?

Ти розпустила з вітром всі свої клятви, — во-
дами розлили ся й мої.

* * *

Ой не верну вже — не верну, не верну. Вже
з моєї туги як від спеки попукали стежки, вже з моїх
жалїв пїрвали ся дорїжки, що були між нами. Мої
очи шлють ся в иншу даль; — не верну, не верну,
не верну.

Аж хйба ген зійдемо ся на другім бої Лети —
і розійдемо ся знов.

ЗМІСТ:	Стор.
1. Незнаний автор: Людова пісня	3
2. О. Олень: Хай шебечуть поцілунки	3
3. Петро Карманський: Над морем	4—5
4. Остап Луцький: Коли сонце сьвітить	6
5. Михайло Яцків: За горою	7—8
6. Стефан Чарнецький: Eh, vive la vie!	9
7. Василь Пачовський: Іду як той ангел по филі	10
8. Сидір Твердохлїб: Дві строфи	11
Діссонанс	11
За Ю. Словацким	12
9. Олекса К-ич: Пропала в сні	13—14

Не може бути,
воєну.

мкв

З „ЗАГАЛЬНОЇ ДРУКАРНІ“ ЛЬВІВ, АКАДЕМІЧНА 8.

PG
3932
P78
1507

Prvyzveno zhlia z trokh hir
Moloda muza, 1907.
14 p. (Moloda muza : 5)

Robaris

From the library of John Luc

copied

1. Ukrainian literature -- 20th
century
KI

copied

UKT 850225
ROBA
976 9...1177

